

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12303/2016-ERU

V Ostravě 27. dubna 2017

Č. j. 12303-14/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12303/2016-ERU a zahájeném dne 12. prosince 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE], nebyl v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 registrovaným účastníkem trhu, **dopustil spáchání trvajícího správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.**
- II. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 65816.
- III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 65816.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 12. prosince 2016 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 24. listopadu 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 12303-2/2016-ERU, a podkladů, jež jsou veřejně dostupné [tzn. seznam všech registrovaných účastníků trhu (tj. soubor s označením „*Seznam_vsech_registrovaných_ucastniku_CZ.xls*“) veřejně dostupný na internetových stránkách operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>)], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 8. prosince 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 12303-3/2016-ERU, kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložena pokuta ve výši 60 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 12. prosince 2016.

Dne 19. prosince 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 16. prosince 2016 označený jako „Odpor proti příkazu Energetického regulačního úřadu v Jihlavě ze dne 8.12.2016, Sp.zn. OSR-12303/2016-ERU, Č.j. 12303-3/2016-ERU“, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

V odporu účastník řízení uvedl, že dle jeho názoru byl příkaz vydán na základě neúplného zjištění skutkových okolností s tím, že správní orgán vycházel z jednostranných skutečností svědčících výlučně v neprospěch účastníka řízení, aniž by zkoumal i skutečnosti jiné, které se týkají přímo licence účastníka řízení.

Účastník řízení dále uvedl, že s ním již dříve bylo zahájeno správní řízení z moci úřední vedené pod sp. zn. LIC-01807/2014-ERU za účelem zrušení licence, neboť bylo zjištěno, že účastník řízení nevykonává licencovanou činnost po dobu delší než 24 měsíců. Úřad následně vydal dne 14. srpna 2014 usnesení, č. j. 01807-15/2014-ERU, kterým měl v podstatě vyhovět stanovisku účastníka řízení a správní řízení o zrušení licence zastavit. Z odůvodnění usnesení lze zjistit, že si správní orgán vyžádal vyjádření společnosti OTE, a.s., a společnosti ČEZ Distribuce, a. s., k tomu, zda je výroba elektřiny účastníka řízení v provozu, popř. po jakou dobu není tato výroba elektřiny v provozu. Z nashromážděných podkladů v rámci správního řízení o zrušení licence, resp. ke dni vydání uvedeného usnesení, však nevyplývalo dostatečně přesvědčivě, že by držitel licence po dobu delší než 24 měsíců nevykonával licencovanou činnost. Správní orgán dále tvrdil, že se nepodařilo zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností a tudíž není možné rozhodnout o zrušení licence

účastníka řízení s tím, že nashromážděný spisový materiál v daném případě neposkytuje dostatečný podklad pro zrušení licence.

Z daného správního rozhodnutí tedy dle účastníka řízení jednoznačně vyplývá, že se k danému správnímu řízení vyjadřovala společnost OTE, a.s., a tudíž tato pracovala s jeho licenci jako by šlo o licenci registrovanou. Kdyby tomu tak nebylo, zcela určitě by Úřad nebo operátor trhu upozornil účastníka řízení na neexistující registraci s tím, aby ve věci zjednal nápravu. K tomuto však nedošlo a nyní je účastník řízení příkazem Úřadu v podstatě uznán vinným za něco, co měl spáchat neregistrací, a bez dalšího mu je ukládána vysoká pokuta.

Účastník řízení je přesvědčen o tom, že i Úřad má tzv. signalizační povinnost a v případě, že v rámci jiného správního řízení shledá, že dochází k pochybení ze strany držitele licence, pak má rovněž za povinnost ho na tuto skutečnost upozornit a ne na jedné straně řízení o zrušení licence zastavit pro nedostatečné důkazy a prakticky za dva roky uložit témuž subjektu za neregistrovanou licenci citelnou pokutu. Kdyby Úřad byl jednoznačně přesvědčen o tom, že licence účastníka řízení registrována není, pak je až s podivem, proč na tuto skutečnost Úřad reaguje s odstupem dvou let.

S ohledem na výše uvedené je účastník řízení přesvědčen, že v dané věci není spolehlivě zjištěn skutkový stav věci. Dále je účastník řízení přesvědčen, že licence byla řádně registrována k 1. únoru 2005 a že se s ní řádně pracovalo až do roku 2014 ve shora citovaném správním řízení.

Dále účastník řízení uvedl, že dle jeho názoru z ust. § 50 správního řádu jednoznačně vyplývá, že správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. V daném případě je dle účastníka řízení jednoznačné, že správní orgán vycházel pouze z podkladů, které svědčí v neprospěch účastníka řízení, aniž by přihlédl ke správnímu řízení tak, jak účastník řízení uvedl. Dále dle účastníka řízení došlo k porušení ust. § 51 o. s. ř., ze kterého vyplývá, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci, jde zejména o listiny, ohledání apod. Z příkazu však nevyplývá, že by bylo pracováno s předchozím správním řízením ohledně zrušení licence. Na základě těchto skutečností je účastník řízení přesvědčen, že se žádného trvajících správního deliktu nedopustil a tudíž není důvod k uložení pokuty a nákladů řízení.

Co se týče uloženého opatření k nápravě, tak účastník řízení uvedl, že vyčká na právní moc konečného rozhodnutí a zváží, zda bude i nadále držitelem licence nebo z jiných důvodů požádá o zrušení licence.

K podání ze dne 10. ledna 2017, jež je označeno jako „Doplnění odporu proti příkazu Energetického regulačního úřadu v Jihlavě ze dne 8.12.2016, Sp.zn. OSR-12303/2016-ERU, Č.j. 12303-3/2016-ERU“, připojil účastník řízení listinu označenou jako „Věc: Žádost o zápis registrace“ ze dne 24. ledna 2005, kterou měl odeslat tehdejšímu operátorovi trhu, a to společnosti Operátor trhu s elektřinou a.s. Z žádosti dle účastníka řízení jednoznačně vyplývá, že účastník řízení splnil své zákonné povinnosti ohledně zápisu registrace a činil tak na základě platné právní úpravy. V této souvislosti účastník řízení vyslovil značné pochybnosti o úplnosti databáze operátora trhu

Účastník řízení dále požádal, aby se Úřad těmito skutečnostmi řádně zabýval v rámci

vedeného správního řízení, neboť tyto skutečnosti mají být velmi důležité pro objektivní a správné rozhodnutí v této věci. I tyto skutečnosti mají dle účastníka řízení podporovat jeho názor, že registrace jeho licence je v naprostém pořádku a že není v pořádku evidence o ní.

Dne 15. února 2017 byly do správního spisu sp. zn. OSR-12303/2016-ERU vloženy kopie listin ze spisu vedeného Úřadem pod sp. zn. LIC-01807/2014-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 12303-6/2016-ERU.

Dne 16. února 2017 odeslal správní orgán operátorovi trhu Žádost o vyjádření ze dne 15. února 2017, č. j. 12303-7/2016-ERU, týkající se listiny označené jako „Věc: Žádost o zápis registrace“, zejména ve vztahu k tomu, zda operátor trhu tuto žádost účastníka řízení eviduje a jak s ní bylo naloženo. Žádost byla operátorovi trhu doručena téhož dne.

Operátor trhu v přípisu ze dne 20. února 2017, zn. 2017/O/139, uvedl, že účastník řízení není v současné době registrován v systému operátora trhu dle ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona a nemá přiděleny registrační identifikátory. Dále operátor trhu sdělil, že neeviduje předmětnou žádost účastníka řízení v písemné formě a že v roce 2005 probíhal proces registrace zasláním registračního formuláře dostupného na webových stránkách operátora trhu spolu s kopií licence na výrobu elektřiny. Následně byly žadateli přiděleny identifikátory (ID RÚT, EAN-13), čímž se žadatel stal registrovaným účastníkem trhu a byl operátorem trhu informován o úspěšné registraci.

Následně, tj. dne 22. února 2017, byl účastník řízení správním orgánem vyzván Výzvou k označení a předložení důkazů na podporu tvrzení účastníka řízení, č. j. 12303-9/2016-ERU, k doložení svého tvrzení, že splnil povinnost registrovat se u operátora trhu (například předložením potvrzení o úspěšném dokončení registrace vystaveného operátorem trhu). Výzva byla účastníku řízení doručena dne 24. února 2017.

Prostřednictvím listiny označené jako „Vyjádření k výzvě k označení a předložení důkazů na podporu tvrzení účastníka řízení“ ze dne 27. února 2017 se účastník řízení vyjádřil k předmětné výzvě. Účastník řízení uvedl, že žádost odeslal doporučeně na adresu operátora trhu, tj. na adresu Sokolovská 192, 186 00 Praha 8 – Karlín. Jelikož se mu zásilka nevrátila, je dle účastníka řízení zcela prokazatelné, že byla řádně doručena adresátovi.

Dne 14. března 2017 byla do správního spisu sp. zn. OSR-12303/2016-ERU vložena kopie rozhodnutí Úřadu o zrušení licence účastníka řízení ze dne 17. ledna 2017, č. j. 00722-3/2017-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 12303-11/2016-ERU.

Dne 14. března 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a o možnosti doložit majetkové poměry, č. j. 12303-12/2016-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 15. března 2017.

Dne 22. března 2017 obdržel Úřad vyjádření účastníka řízení, ve kterém účastník řízení uvedl ke shromážděným listinným důkazům a k jejich počtu nemá zásadní připomínky,

ale je přesvědčen o tom, že mezi těmito listinnými důkazy chybí listina týkající se udělení licence.

Dále účastník řízení uvedl, že řádně zaslal na tehdejší společnost OTE a.s. potřebné doklady a předpokládal, že po registraci vše proběhne standardním způsobem. Ze strany účastníka řízení nebyl důvod, proč by se měl této věci dále věnovat nebo registraci kontrolovat, neboť se zcela spoléhal na to, že příslušný orgán bude činit v souladu se zákonem. Dále je účastník řízení přesvědčen, že Úřad měl následně vždy možnost si prověřit kompletní údaje týkající se osoby účastníka řízení, jakožto držitele licence na výrobu elektřiny, a mohl kdykoliv zjistit, že v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 nebyl registrovaným účastníkem trhu. Účastník řízení nechápe, z jakého podnětu bylo proti účastníku řízení zahájeno správní řízení, když by bylo pravdivé tvrzení, že po shora uvedenou dobu nebyl registrovaným účastníkem. V průběhu té doby totiž proběhla korespondence, ze které muselo být patrné a Úřadem kdykoliv lehce prověřitelné, zda účastník řízení je či není registrovaným účastníkem trhu. Pokud by účastník řízení nebyl registrovaným účastníkem trhu, pak v možnostech Úřadu dle účastníka řízení bylo jej na toto upozornit a věc by se dala do pořádku (nebo by se potřebný doklad ohledně registrace účastníka řízení rychle dohledat nebo by jej mohl účastník řízení opakovaně zaslat, bylo-li by to nutné).

Úřad se dle názoru účastníka řízení nyní snaží potrestat účastníka řízení za něco, co bylo lehce odhalitelné nebo lehce objasnitelné, pokud by Úřad prováděl běžnou kontrolu databáze registrovaných účastníků. Jelikož je dle účastníka řízení zjevné, že Úřad tak nečinil, předpokládá účastník řízení, že stávající správní řízení není náhodnou věcí, ale věcí, která byla učiněna záměrně, včetně původně uložené sankce ve výši 60 000 Kč, což je pro účastníka řízení částka prakticky likvidační. Úřad navíc uložil tuto pokutu, aniž by zkoumal, jaké jsou majetkové poměry účastníka řízení, a tudíž uložil tuto pokutu zcela mimo reálné možnosti účastníka řízení.

Přílohou vyjádření účastník řízení zaslal Úřadu (i) Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2016 (z něhož vyplývá úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti ve výši ██████████ Kč), (ii) Výpis podnikové výsledovky společnosti Macháček - MABET, s.r.o., se sídlem Nová 775, 342 01 Sušice II, IČO: 25203193, ze dne 20. března 2017 (z něhož vyplývá ztráta ve výši ██████████ Kč) a (iii) Výpis podnikové výsledovky účastníka řízení (jakožto OSVČ) ze dne 20. března 2017 (z něhož vyplývá zisk ve výši ██████████ Kč). Dle účastníka řízení Úřad jistě rozpozná, jaká je ekonomická situace u zaměstnavatele účastníka řízení a stejně tak u příjmů účastníka řízení.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-12303/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení byl ode dne 1. ledna 2002 držitelem licence na výrobu elektřiny č. ██████████ pro provozovnu „██████████“ o celkovém instalovaném

elektrickém výkonu ve výši 0,022 MW a o celkovém instalovaném tepelném výkonu ve výši 0,043 MW.

Dle veřejně dostupných údajů operátora trhu (viz <http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), není účastník řízení registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

S účinností ke dni 3. února 2017 byla účastníku řízení na jeho žádost zrušena licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE], a to rozhodnutím Úřadu ze dne 17. ledna 2017, č. j. 00722-3/2017-ERU.

IV. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, z něhož plyne, že výrobce elektřiny, tj. držitel licence na výrobu elektřiny, je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004 [před 1. lednem 2016 v ust. § 23 odst. 2 písm. n)].

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení byl v období od 1. ledna 2002 do 2. února 2017 (tj. do dne předcházejícího zrušení licence) držitelem licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE].

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci účastníka řízení u operátora trhu je den účinnosti novelizované právní úpravy energetického zákona, tj. 30. prosinec 2004. Nejpozději dne 1. února 2005 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) [resp. v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. n)] energetického zákona registrovaným účastníkem trhu.

Správní orgán pro úplnost konstatuje, že v průběhu doby, kdy byl účastník řízení již držitelem licence na výrobu elektřiny, sice došlo ke změně právní úpravy, v rámci níž účastníku řízení vznikla povinnost zaregistrovat se u operátora trhu, nicméně účastník řízení jakožto držitel licence je povinen bezpodmínečně znát a dodržovat příslušná ustanovení právních předpisů, k jejichž dodržování je vázán.

Ode dne 3. února 2017 se na účastníka řízení povinnost dle ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona již nevztahuje, neboť k tomuto datu došlo na žádost účastníka řízení ke zrušení jeho licence na výrobu elektřiny. Správní orgán tak má za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 1. února 2005 do 2. února 2017 registrovaným účastníkem trhu, přestože v tomto období byl držitelem licence na výrobu elektřiny a měl tedy

po celou tuto dobu povinnost být registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno pouze pro část výše uvedeného období, a to pro období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení), a proto je předmětem tohoto správního řízení porušení ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona účastníkem řízení pouze v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 (a nikoliv v období od 1. února 2005 do 2. února 2017).

IV. I. Námitky účastníka řízení

Správní orgán považuje za důležité vypořádat se také s námitkami účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

Účastník řízení poukazoval na skutečnost, že operátor trhu již pracoval s licenci účastníka řízení jako s registrovanou, když se vyjadřoval v rámci správního řízení vedeného Úřadem pod sp. zn. LIC-01807/2014-ERU. Kdyby tomu tak nebylo, zcela určitě by Úřad nebo operátor trhu upozornili účastníka řízení na neexistující registraci s tím, aby ve věci sjednal nápravu.

Správní orgán k tomu podotýká, že ze skutečnosti, že se operátor trhu v rámci správního řízení sp. zn. LIC-01807/2014-ERU vyjadřoval, nelze dovodit, že by operátor trhu s licenci účastníka řízení na výrobu elektřiny nakládal jako s „registrovanou“. Nutno podotknout, že operátor trhu ve svém vyjádření ze dne 21. března 2014, zn. [REDAKCE], uvedl, že v případě účastníka řízení a jeho provozovny nedisponuje jeho systém žádnými údaji a že nedisponuje ani jinými listinami či dokumenty prokazujícími výrobu energie z kogenerační jednotky účastníka řízení. Pro úplnost správní orgán podotýká, že povinností účastníka řízení bylo registrovat sebe (tedy subjekt), jakožto držitele licence, nikoliv vydanou licenci.

Účastník řízení také uvedl, že je přesvědčen o tom, že má Úřad tzv. signalizační povinnost, a v případě, že v rámci jiného správního řízení shledá, že dochází k pochybení ze strany držitele licence, pak má rovněž za povinnost ho na tuto skutečnost upozornit a ne na jedné straně řízení o zrušení licence zastavit pro nedostatečné důkazy a prakticky za dva roky uložit témuž subjektu za neregistrovanou licenci citelnou pokutu.

K uvedenému správní orgán podotýká, že předmětem správního řízení sp. zn. LIC-01807/2014-ERU nebylo zjišťování, zda účastník řízení nějakým způsobem pochybil či nikoliv (nejednalo se o správní řízení o správním deliktu – tedy sankční, ale o řízení o zrušení licence z moci úřední z důvodu nevykonávání licencované činnosti), a v rámci uvedeného správního řízení toto ani nebylo zjištěno, natož prokázáno. Stejně tak předmětem uvedeného správního řízení nebylo zjištění a posouzení, zda je účastník řízení registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona. Uvedené je předmětem až tohoto správního řízení o správním deliktu.

Dále je nutné konstatovat, že Úřad není povinen subjekty upozorňovat na to, že porušují svou povinnost stanovenou jim právním předpisem [v tomto případě povinnost stanovenou v ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona] před zahájením správního řízení o správním deliktu. Zjistí-li Úřad porušení právních předpisů dle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, ukládá subjektům dle ust. § 18 odst. 3 energetického zákona pokuty

a opatření k nápravě. Příslušné subjekty jsou povinny dodržovat energetický zákon (jakož i ostatní právní předpisy) bez výzev a upozornění. Správní orgán uzavírá, že Úřad nikterak nepochybil, když účastníku řízení bez předchozí výzvy uložil příkazem ze dne 8. prosince 2016, č. j. 12303-3/2016-ERU, jež byl podáním odporu účastníka řízení zrušen, pokutu za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

Dle názoru účastníka řízení došlo k porušení ust. § 50 správního řádu, neboť správní orgán vycházel pouze z podkladů, které svědčí v neprospěch účastníka řízení, aniž by přihlédl ke správnímu řízení tak, jak účastník řízení v podaném odporu uvedl, a k porušení ust. § 51 o. s. ř., neboť z příkazu nevyplývá, že by bylo pracováno s předchozím správním řízením ohledně zrušení licence.

Správní orgán vycházel a vychází ze skutečností, jež byly v průběhu správního řízení zjištěny a doloženy, a to listinami založenými ve spisu (zejména se jedná o výpis z evidence licencí ohledně účastníka řízení a rozhodnutí Úřadu ze dne 17. ledna 2017, č. j. 00722-3/2017-ERU) a veřejně dostupnými informacemi (zejména seznam registrovaných účastníků trhu zveřejňovaný operátorem trhu na jeho webových stránkách - <http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>). Následně tyto důkazy správní orgán hodnotil nejen každý zvlášť, ale i všechny v jejich vzájemné souvislosti, a dospěl k závěru, že účastník řízení v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, neboť nebyl registrovaným účastníkem trhu, ač v tomto období byl držitelem licence na výrobu elektřiny (tedy výrobcem elektřiny).

K namítanému porušení ust. § 51 o. s. ř. správní orgán uvádí, že k porušení tohoto ustanovení a ani jiného ustanovení o. s. ř. v průběhu správního řízení nemohlo dojít, neboť o. s. ř. upravuje postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k dodržování smluv a zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob, a nikoliv postup správních orgánů v rámci správních řízení. Jedná-li se o písařskou chybu a správně se mělo jednat o ust. § 51 správního řádu, tak má správní orgán za to, že v průběhu správního řízení nedošlo k porušení tohoto ustanovení, neboť k provedení důkazů byly užity všechny důkazní prostředky, které byly vhodné ke zjištění stavu věci a které nebyly získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy.

Listiny ze spisu sp. zn. LIC-01807/2014-ERU byly na žádost účastníka řízení vloženy do správního spisu sp. zn. OSR-12303/2016-ERU (založeny pod č. j. 12303-6/2016-ERU) a lze shrnout, že pro toto správní řízení je z nich relevantní to, že nebylo bez důvodných pochybností zjištěno a prokázáno, že by účastník řízení nevykonával licencovanou činnost po dobu delší než 24 měsíců (viz usnesení Úřadu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 01807-15/2014-ERU). Účastník řízení tak i nadále byl držitelem licence na výrobu elektřiny.

Co se týče listiny označené jako „Věc: Žádost o zápis registrace“ ze dne 24. ledna 2005, kterou měl účastník řízení odeslat doporučeně operátorovi trhu na adresu Sokolovská 192, 186 00 Praha 8 – Karlín, a jelikož se mu tato listina nevrátila, je dle něj zcela prokazatelné, že byla řádně doručena adresátovi, tak dle správního orgánu ze samotného předložení této listiny nelze bez dalšího vyvodit, že tato byla doručena operátorovi trhu. Účastník řízení ani na výzvu správního orgánu ze dne 22. února 2017, č. j. 12303-9/2016-ERU, nedoložil své tvrzení ve smyslu ust. § 52 správního řádu.

Správní orgán proto uzavírá, že v průběhu správního řízení nebylo prokázáno,

že by předložená žádost účastníka řízení o registraci byla operátorovi trhu odeslána, natož doručena (a to i s ohledem na vyjádření operátora trhu ze dne 20. února 2017, zn. [REDAKCE], jakož i vyjádření operátora trhu ze dne 21. března 2014, zn. 2014/O/0449), a nevyvolala tak příslušné právní účinky vůči operátorovi trhu (konkrétně nevyvolala povinnost operátora trhu zaregistrovat účastníka řízení a vést jej v evidenci registrovaných účastníků trhu). S ohledem na uvedené není možné vyhodnotit pochybnost účastníka řízení o kompletnosti databáze operátora trhu jako relevantní.

K výtce účastníka řízení, že mezi podklady rozhodnutí chybí listina týkající se udělené licence, tak správní orgán uvádí, že jedním z podkladů rozhodnutí je také výpis z evidence licencí ohledně licence na výrobu elektřiny, jež byla účastníku řízení udělena (výpis založen pod č. j. 12303-2/2016-ERU). Uvedený podklad byl zmíněn i ve výčtu podkladů ve Vyrozmění o možnosti vyjádřit se doložit aktuální majetkové poměry ze dne 14. března 2017, č. j. 12303-12/2016-ERU. Evidence licencí vedená Úřadem je dostupná způsobem umožňujícím dálkový přístup z webových stránek Úřadu.

IV. II. Formální a materiální stránka správního deliktu

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE], porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, když v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 nebyl registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na výrobu elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na výrobu elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost výrobce elektřiny v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na výrobu elektřiny. Jedná se tedy o stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na niž jsou následně

navázány další povinnosti výrobce elektřiny vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona), konkrétně například povinnost předkládat operátorovi trhu „Měsíční výkazy o výrobě a spotřebě elektřiny výrobce“ dle ust. § 27 odst. 1 vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, a následně dle ust. § 49 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, na základě kterých zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Dále v důsledku opomenutí výrobce elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci výrobce elektřiny a tedy ani nezná údaje o jeho vlastní spotřebě vyrobené elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénářů spotřeby, které vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti. Pro účely posouzení je nutné také přihlídnout k tomu, že účastník řízení již není, počínaje 3. únorem 2017, držitelem licence na výrobu elektřiny, a že je podnikající fyzickou osobou, která dle dříve účinné licence provozovala provozovnu s celkovým instalovaným elektrickým výkonem ve výši 0,022 MW.

Výše uvedené skutečnosti ve spojení s délkou porušení příslušného ustanovení poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost dle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, za který je také odpovědný.

Nad rámec uvedeného správní orgán podotýká, že se jedná o trvajícím správní delikt, kdy účastník řízení svým jednáním (nezaregistrováním se u operátora trhu) vyvolal dne 1. února 2005 protiprávní stav, který posléze udržoval až do 2. února 2017, neboť ke dni 3. února 2017 mu byla na jeho žádost zrušena licence na výrobu elektřiny.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona lze dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona uložit pokutu do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlédnout ke všem zjištěným skutečnostem, zejména správní orgán přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě přihlédl správní orgán též k osobě pachatele a jeho majetkovým poměrům.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného správního deliktu, kdy má za to, že spáchaný správní delikt je středně závažný, a to s ohledem na skutečnost, že povinnost zaregistrovat se u operátora trhu je v energetickém zákoně zakotvena pro výrobce elektřiny s účinností již ode dne 30. prosince 2004, tj. již více než 12 let.

Co se týče doby trvání správního deliktu, tak toho se účastník řízení dopouštěl v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016, tedy více jak 141 měsíců, když účastník řízení neplnil svou povinnost dle ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona. K takto dlouhé době trvání správního deliktu přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

K následkům správního deliktu se správní orgán vyjádřil již v rámci posouzení existence materiální stránky uvedeného správního deliktu, a proto tyto opětovně již nehodnotí.

Jako k polehčující okolnosti přihlédl správní orgán ke skutečnosti, že účastník řízení již ke dni 3. února 2017 odstranil protiprávní stav, a proto není v rámci tohoto rozhodnutí opětovně ukládáno opatření k nápravě.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení své aktuální majetkové poměry správnímu orgánu doložil Potvrzením o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2016, z něhož vyplývá úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti ve výši ████████ Kč, a Výpisem podnikové

výsledovky účastníka řízení (jakožto OSVČ) ze dne 20. března 2017, z něhož vyplývá zisk ve výši [REDAKCE] Kč. K předloženému Výpisu podnikové výsledovky společnosti Macháček - MABET, s.r.o., se sídlem Nová 775, 342 01 Sušice II, IČO: 25203193, ze dne 20. března 2017 správní orgán nepřihlédl, neboť tento se týká odlišného subjektu, a to právnické osoby. Účastník řízení je sice v dané společnosti jednatelem a také společníkem, nicméně právnická osoba hospodáří odděleně (nezávisle) od hospodaření účastníka řízení. Účastník řízení navíc předložil Úřadu potvrzení o příjmech, které má ze závislé činnosti od společnosti Macháček - MABET, s.r.o. (Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2016), a tyto byly hodnoceny.

Správní orgán po zvážení všech okolností daného případu, jakož i všech polehčujících a přitěžujících okolností a osobních a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, a považuje tuto výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň tuto výši pokuty považuje za odstrašující, kdy může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž, s ohledem na zjištěné skutečnosti (zejména majetkové poměry účastníka řízení), nepovažuje pokutu v této výši za likvidační pro účastníka řízení.

Pokuta ukládaná tímto rozhodnutím je uložena v nižší výši (oproti zrušenému příkazu ze dne 8. prosince 2016, č. j. 12303-3/2016-ERU) vzhledem k tomu, že účastník řízení dobrovolně odstranil protiprávní stav.

Nadto správní orgán také poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 50 000 000 Kč, a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení